

O. ERYK TADEUSZ DĄBROWSKI (1911–1989)

1. Życie

O. Eryk Tadeusz Dąbrowski urodził się 18 lipca 1911 r. w Woli Zdakowskiej koło Mielca, w diecezji tarnowskiej, w dekanacie Baranów, w Parafii Gawłuszowice, w województwie krakowskim. Jego rodzicami byli Wojciech i Maria z domu Wieczorek. Na chrzcie św. otrzymał imię Tadeusz, a ochrzcił go ks. Józef Baranowski.

Do szkoły podstawowej uczęszczał w Gawłuszowicach, a do średniej najpierw w Mielcu, w Państwowym Gimnazjum im. St. Konarskiego, w którym uczył się dwa lata, po czym w latach 1926-1929 uczęszczał do Małego Seminarium we Lwowie. Idąc za głosem powołania zakonnego, w 1929 r. złożył podanie o przyjęcie do Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych i dnia 2 września tegoż roku rozpoczął nowicjat w Łagiewnikach koło Łodzi. Tutaj też otrzymał imię zakonne Eryk.

Pierwsze śluby zakonne złożył dnia 3 września 1930 r. Po nowicjacie ukończył szkołę średnią również we Lwowie. Tam też w 1932 r. rozpoczął studia, które następnie kontynuował w Wyższym Seminarium Duchownym OO. Franciszkanów w Krakowie, studiując w latach 1934-1938 teologię. W dniu 4 października 1936 r. złożył w Krakowie uroczyste śluby zakonne, a przyjął 29 maja 1938 r. święcenia kapłańskie. Pracę kapłańską rozpoczął o. Eryk w klasztorze w Gnieźnie, gdzie przez rok był wikariuszem parafii.

Na kapitule prowincjalnej w 1939 roku, o. Eryk z racji swoich związków z Polską południową został przydzielony do Prowincji Południowej do miejscowości Czeszki koło Lwowa. Przenosiny z Gniezna na południe Polski odbywały się w sytuacji, kiedy działania II wojny światowej zmieniły linię frontu polsko-niemieckiego i na tereny Polski wkroczyły wojska radzieckie. To spowodowało, że o. Eryk do Czeszek, w których miał być wikariuszem parafii nie dotarł.

Osiadł najpierw w Skarżysku Kamiennej, po czym skierowany został do klasztoru w Łagiewnikach koło Łodzi, w którym przebywał od października do grudnia 1939 roku.

Usunięty przez okupantów niemieckich z Łagiewnik, przebywał przez trzy miesiące w domu rodzinnym. Od lutego do października 1940 roku pracował w klasztorze krakowskim, w którym pełnił obowiązki moderatora Arcybractwa Męki Pańskiej. Pozostałe lata drugiej wojny światowej spędził w Radomsku, gdzie pracował jako katecheta w szkole podstawowej. W Radomsku przebywał po zakończeniu działań wojennych, do września 1945 r.

Kolejna zmiana miejsca jego pobytu wiąże się ze skierowaniem go przez przełożonych do pracy na Dolnym Śląsku. Początkowo miał to być Karpacz, ale we Wrocławiu Administrator Apostolski ks. Karol Milik decyzję zmienił, przeznaczając go do pracy w Lwówku Śląskim, w którym osiedlały się głównie rodziny zdemobilizowanych żołnierzy polskich.. Pracę w Lwówku prowadził o. Eryk od września 1945 do kwietnia 1946 r. Przyczyną przerwania pracy w Lwówku była ciężka choroba jako następstwo trudnych przeżyć wojennych i ciężkich warunków powojennych. Ojciec Eryk musiał się poddać kilkumiesięcznemu leczeniu. Po tej chorobie przez kilka miesięcy pełnił obowiązki kapelana Sióstr Elżbietanek w Kowarach. Następny rok, a dokładniej od sierpnia 1946 r. do sierpnia roku 1947 przebywał w klasztorze w Jaśle, pełniąc tam obowiązki wikariusza klasztoru.

13 sierpnia 1947 roku zdarzył się wypadek, który bardzo zaważył na dalszym życiu o. Eryka. W tym dniu został on aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa pod zarzutem tzw. „szeptanej propagandy” przeciwko ówczesnym polskim i radzieckim przywódcom politycznym, o których w kronice klasztornej napisał kilka niepocholebnych opinii. Za to osadzony został w więzieniu w Rzeszowie. Ośmiomiesięczny pobyt w więzieniu bez wątpienia należał do najtrudniejszego okresu życia o. Eryka i pogorszył jeszcze bardziej stan jego zdrowia. Zwolnienie z więzienia w Rzeszowie nastąpiło 3 kwietnia 1948 roku.

Wskutek trudności zdrowotnych o. Eryk został skierowany przez władze zakonne do klasztoru w Horyńcu, a ks. abp Eugeniusz Baziak mianował wikariuszem tamtejszej parafii. Na tym stanowisku o. Eryk pracował prawie dwa lata. W czerwcu 1950 r. został przeniesiony do Szklarskiej Poręby, gdzie pracował przez dziewięć lat również jako wikariusz parafii. Opierając się na wspomnieniach i opowiadaniach o. Eryka, można przypuszczać, że te lata uważał on za szczególnie pomyślne dla siebie. Właśnie tam, gdzie przebywał do października 1959 czuł się dobrze i tu znalazł bliskiego mu duchowo człowieka, artystę-malarza, Vlastymila Hofmana, z którym się zaprzyjaźnił i którego wysoko cenił.

Przez następne 10 lat o. Eryk był kilka razy przenoszony: od listopada 1959 r. do października 1961 przebywał w Jaśle jako moderator Arcybractwa Różańca św.,

następnie (od października 1961 do września 1963) jako spowiednik sióstr, po czym jako prokurator klasztoru w Sanoku (od września 1963 do roku 1966). W latach 1967–68 pracował w klasztorze w Przemyślu jako spowiednik, kaznodzieja i pomoc duszpasterska w okolicznych kościołach, a od roku 1968 do 1969 w Krośnie, gdzie pełnił te same posługi duszpasterskie, co w Przemyślu.

Pod koniec czerwca 1969 r. otrzymał o. Eryk ostatnią obediencję do klasztoru w Rychwałdzie. Przeżył tutaj 20 lat. I tutaj również pracował jako spowiednik i kaznodzieja, odprawiając nabożeństwa w sanktuarium Matki Bożej Rychwałdzkiej i pomagając w sąsiednich parafiach.

Z upływem lat o. Eryk coraz bardziej zapadał na zdrowiu. Jednak dane mu było przeżyć ważny moment życia, mianowicie złoty jubileusz kapłaństwa. Uroczystość tę obchodził 29 maja 1988 roku, dokładnie w pięćdziesiątą rocznicę święceń kapłańskich. Stan jego zdrowia w tym czasie był na tyle dobry, że sam mógł odprawić jubileuszową mszę św. i obrzędy związane z tą uroczystością, spełniając je spokojnie i pogodnie. Szczególnie cieszył się przesłanymi życzeniami od Ojca Świętego Jana Pawła II, przekazanymi przez arcybiskupa E. Martyneza oraz życzeniami od metropolity krakowskiego kardynała Franciszka Macharskiego.

Trudno było wówczas przypuszczać, że ta poprawa zdrowia o. Eryka była przejściowa. W lecie 1989 zaczął on odczuwać coraz poważniejsze dolegliwości, które nasiliły się w ostatnim miesiącu życia. Przez ten czas nie wstawał już z łóżka. W przeddzień zgonu przyjął święte sakramenty. Swoje ziemskie życie zakończył 20 października 1989 roku po południu, dopełniając 78 lat swojego życia, w tym 60 lat w zakonie i 51 w kapłaństwie.

Pogrzeb o. Eryka Tadeusza Dąbrowskiego odbył się 23 października 1989 r. o godz. 12-ej. Mszę św. koncelebrowaną odprawiło 40 kapłanów prowincji pod przewodnictwem ks. bpa Albina Małysiaka. Kazanie wygłosił o. Ambroży Wójtowicz. Za udział w pogrzebie biskupowi, kapłanom z okolicy, ojcom o braciom z innych klasztorów, rodzinie zmarłego oraz licznie przybyłym wiernym z Rychwałdu i Rychwałdku podziękował o. prowincjał Zdzisław Gogola. Po mszy św. ciało zmarłego odprowadzono na cmentarz parafialny i złożono w zakonnym grobowcu.

O. Marek Hałambiec, wikariusz prowincji podał w nekrologu pośmiertnym następującą charakterystykę o. Eryka: "Ś.p. o. Eryk Dąbrowski był człowiekiem spokojnym, skłonny do zgody i cierpliwym. Odznaczał się ponadto życzliwością, taktem i kulturą w zachowaniu wobec ludzi. Był zakonnikiem dobrym i cenił powołanie, a przepisy i zwyczaje zakonne starał się zachowywać wiernie. Również w wielkiej cenie miał powołanie kapłańskie, a wyływające ze święceń obowiązki spełniał ofiarnie. Żegnając zmarłego Współbrata modlimy się o to, aby Pan wynagrodził go za wielkie dobro i Sam był jego światłem i zbawieniem".

2. Ślady pracy kapłańskiej o. Eryka pozostawione w Archiwum Prowincji oo. Franciszkanów w Krakowie:

- Archiwalia o. Eryka: *Kazania niedzielne*, 51 kazań, ss. 326 (Teczka A)
- Archiwalia o. Eryka: *Kazania świąteczne*, 74 kazania, ss. 777 (Teczka B)
- Archiwalia o. Eryka: *Kazania maryjne*, 58 kazań, ss. 522 (Teczka C)
- Archiwalia o. Eryka: *Kazania cyklowe* (9) i *pasyjne* (22), 31 kazań, ss. 242 (Teczka D)
- Archiwalia o. Eryka: *Kazania okolicznościowe*, 33 kazania, ss. 263 (Teczka E)
- Archiwalia o. Eryka: *Kazania lub wypiski z innych autorów*, 70 kazań, ss. 520 (Teczka F)
- Archiwalia o. Eryka: *Zeszyty – Rękopisy kazań na niedziele i święta oraz nauk rekolekcyjnych*, 324 kazania i zapiski, ss. 2862 (Teczka G)
- Archiwalia o. Eryka: *Kazania dodatkowe*, 45 kazań, ss. 94 (Teczka H)
- *Krótki rys biograficzny Władysława Hofmana*, Radomsko, 25.10.1960 r. ss. 11. (sygn. E-I. 276)

Źródła:

1. Archiwum Prowincji OO. Franciszkanów w Krakowie: Teka akt personalnych o. Eryka
2. Archiwum Prowincji: Archiwalia o. Eryka (Teczka A, B, C, D, E, F, G, H)
3. Liber scholaris Collegii in Conv. Cracov. (B-VIIc-19)
4. Kandydaci do Zakonu OO. Franciszkanów Prowincji Polskiej 1922–1946 (B-VIIb-5)